

Rīgā, datumu skatīt laika zīmogā
Nr. 1-23/12

**Latvijas Republikas Ministru prezidentei
Evikai Siliņas kundzei**

**Latvijas Republikas Ekonomikas ministram
Viktoram Valaiņa kungam**

**Latvijas Bankas prezidentam
Mārtiņam Kazāka kungam**

**Latvijas Republikas Tieslietu ministrei
Inesei Lībiņas-Egneres kundzei**

Visiem adresātiem paziņošanai e-adresē

**Par sistemātiskiem trūkumiem tiesu varas īstenošanā,
kas nodara kaitējumu tiesiskumam un valsts ekonomikai kopumā**

Ar šo AS "Industra Bank" un Finanšu nozares asociācija kopīgi vēršas pie Jums saistībā ar sistemātiskiem trūkumiem tiesu varas īstenošanā, kas nodara kaitējumu tiesiskumam un bremsē valsts ekonomikas izaugsmi. Šajā vēstulē minētais skaidri norāda, ka kredītiestādēm Latvijā nav droši sākt aktīvu uzņēmējdarbības vides kreditēšanu.

AS "Industra Bank" pirms vēršanās pie Jums ir vairākkārt vērsusies atbildīgajās valsts iestādēs – Valsts policijā, prokuratūrā, Iekšlietu ministrijā un Tieslietu ministrijā. Diemžēl kā atgriezenisko saikni AS "Industra Bank" ir saņēmusi neiedziļināšanos jautājumā pēc būtības.

Pēc AS "Industra Bank" iniciatīvas pat tika rīkota starpresoru tikšanās, kurā piedalījās Tieslietu ministrijas parlamentārā sekretāre, Latvijas Bankas prezidents, kā arī AS "Industra Bank" pārstāvji. Tomēr nekāda tālāka un konkrēta rīcība nav sekojusi. Tieslietu ministrija pēc vairākiem lūgumiem tā arī nav atsūtījusi minētās tikšanās protokolu, kurā būtu jābūt atspoguļotiem apspriestajiem problēmjautājumiem un AS "Industra Bank" piedāvātajiem problēmas risināšanas scenārijiem. Tiesiskuma problēmas, kuras var koncentrētā veidā ilustrēt ar vienu konkrētu piemēru AS "Industra Bank" praksē, diemžēl, ir sistēmiskas un tādēļ nozīmīgs jautājums visam finanšu sektoram kopumā.

Par izveidojušos situāciju – AS “Industra Bank” teju piecus gadus netiek nodrošināta iespēja izpildīt spēkā stājušos tiesas nolēmumu par parāda piedziņu vairāk nekā 5 000 000 EUR apmērā no parādnieka SIA “Avelon Capital”. Šādai situācijai par iemeslu ir ļaunprātīga tiesu sistēmas izmantošana, kas skaidrojama ar procesuālo huligānismu un koruptīvām metodēm. Savukārt Tieslietu ministrijas pozīcija vienmēr ir konsekventa – tai nav tiesību iejaukties tiesu darbībā, lai gan tieslietu ministra pilnvarās un uzdevumos ietilpst rosināt disciplinārlietas pret tiesnešiem, kas ir pieļāvuši tīšus likuma pārkāpumus, gan arī kā nozares ministrijai ir pienākums izstrādāt attiecīgus likuma grozījumus, kas pārtrauktu vai novērstu iespēju izmantot tiesu sistēmu ļaunprātīgi.

Pēc mūsu ieskatiem, tiesiskā valstī nav pieļaujams, ka parādnieks, lai ilgstoši izvairītos no tiesas sprieduma izpildes, izmanto dažādus procesuālus līdzekļus (prasības nodrošinājumu un pagaidu aizsardzības, blakus sūdzību iesniegšanu, izpildes procesa novilcināšanu utt.), bet, kad šādas iespējas ir izsmeltas, tad negodprātīgi uzsāk un pretēji tā mērķim izmanto tiesiskās aizsardzības procesu. Nepieļaujamākais ir tas, ka tiesu sistēma nespēj nodrošināt šo jautājumu objektīvu un taisnīgu izlemšanu, jo lietas izskatīšanā, piemēram, piedalās tiesneši, kas ir bijušie kolēģi personām, kas saistītas ar parādnieku.

Šo situāciju dramatiskāku padara tas, ka šajās shēmās ir iesaistītas savstarpēji saistītas personas, piemēram, vieni un tie paši auditori sniedz atzinumus parādniekam par viņa gada pārskatu, kurā iekļauti fiktīvi kreditora prasījumi daudzu miljonu eiro apmērā, un tie paši auditori tiesiskās aizsardzības procesā sniedz “izvērtējumu” par tiem pašiem fiktīvajiem kreditoriem, protams, atzīstot, ka tie ir īsti. Tāpat cits fiktīvs kreditors ar prasījumu 300 000 EUR apmērā ir biznesa attiecībās (dalībnieki vienā uzņēmumā) ar parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu, kas norāda uz tiešu interešu konfliktu un neobjektivitāti. Minētais fiktīvais kreditors, pie tam, ir valsts amatpersona, kura savās nesenajās amatpersonas mantiskā stāvokļa deklarācijās nav deklarējusi nekādus ienākumus, aizņēmumus vai aizdevumus 300 000 EUR apmērā, kas tādējādi rada, kā minimums, jautājumus par to, kā šāds kreditora prasījums pret parādnieku ir radies un vai patiešām šāds kreditors var balsot par parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa plāna apstiprināšanu. Diemžēl šeit nebūs nekādu pozitīvu pārsteigumu – konkrētā tiesnese visus šos faktiskos apstākļus ir pilnībā ignorējusi un atļāvusi parādniekam neatdot parādu vēl vismaz divus, bet, visdrīzāk – pat četrus gadus.

Finanšu nozares asociācija ir apkopojusi vairāku tās biedru pieredzi, un var apliecināt, ka procesuālais huligānisms, izmantojot procesuālās tiesības ļaunprātīgi, ir izplatīts, un atsevišķas personas (arī tiesneši), kas figurē AS “Industra Bank” lietā, sastopamas arī citās lietās. Informāciju par metodēm esam snieguši arī Tieslietu ministrijai. Apkopojot savu biedru praksi gadu gaitā, redzam, ka izdevīgāk kredītiestādei ir darboties ar zemāku riska apetīti, jo tad nav jāuzņemas nepārvaldāmi riski tiesvedībā, jāalgo juristi. Turklāt arī pats komercķīlu regulējums kļuvis aizvien nepievilcīgāks, lai varētu uzņemties pat šķietami samērīgu risku. Tā rezultātā Finanšu nozares asociācija uzskata, ka zema riska apetīte kredītešanā šobrīd ir drīzāk piespiedu risinājums. Šī konkrētā lieta tikai demonstrē likumsakarību.

Nemot vērā iepriekš minētos iemeslus, AS “Industra Bank” un Finanšu nozares asociācija vērsas pie Jums, lai politiskā līmenī risinātu šos jautājumus, kas ne tikai skar vienu kredītiestādi AS “Industra Bank”, bet rada sistēmisku problēmu tieslietu nozarē, kas likumsakarīgi un tiešā veidā atstāj iespaidu uz finanšu nozari kopumā un uz tās vēlmi un spēju nodrošināt Latvijas tautsaimniecībai kredītešanas resursus. Proti, ja kredītiestādes nevar atgūt izsniegtos kredītus, kas turklāt nodrošināti ar hipotēku, pat tiesas ceļā, tad šis ir milzīgs kredītrisks, kas sadārdzina kredītu izsniegšanu, samazina kredītā izsniedzamās summas un personu loku, kam kredīti vispār tiek izsniegti.

Finanšu nozares asociācija un AS “Industra Bank” ierosina un lūdz Ministru prezidentei Evikai Siliņas kundzei – organizēt starpresoru darba grupu, kas uz konkrēta AS “Industra Bank” un vēl citu kredītiestāžu piemēru bāzes (tiksniegti pēc pirmā pieprasījuma) risinātu tiesiskuma problēmas tieslietu sistēmā un novērstu turpmāku tiesu sistēmas izmantošanu negodprātīgiem un prettiesiskiem mērķiem, kas kaitē finanšu sektoram un uzņēmējdarbības videi kopumā. Bez šo jautājumu sakārtošanas valsts

amatpersonām nav ētiski publiski prasīt no kredītiestādēm lielāku kreditēšanu, ejot augstākā riska līmenī.

Ar cieņu

AS "Industra Bank"

valdes priekšsēdētājs

Raivis Kakānis

padomes priekšsēdētājs

Jurijs Adamovičs

Finanšu nozares asociācijas

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU